

Република Српска
Град Бања Лука
Градоначелник
Трг српских владара 1, Бања Лука

ПРИЈЕДЛОГ

РЕБАЛАНС БУЏЕТА ГРАДА БАЊА ЛУКА ЗА 2022. ГОДИНУ

Бања Лука, новембар/децембар 2022. године

САДРЖАЈ:

I Основ за доношење Ребаланса буџета Града Бања Лука за 2022. годину	2
II Разлози за доношење Ребаланса Буџета Града Бања Лука за 2022. годину и основне карактеристике Приједлога ребаланса.....	3
III Измјене у структури буџетских средстава и расхода и издатака Фонда 01 у Приједлогу ребаланса буџета за 2022. годину	7
A) Приходи и примици – Фонд 01	7
B) Расходи и издаци – Фонд 01.....	13
IV Приједлог ребаланса буџета Града за 2022. г. - Фонд прихода по посебним прописима – Фонд 02.....	22
V РЕЗИМЕ	23

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

ПРИЈЕДЛОГА РЕБАЛАНСА БУЏЕТА ГРАДА БАЊА ЛУКА ЗА 2022. ГОДИНУ

I Основ за доношење Ребаланса буџета Града Бања Лука за 2022. годину

Приједлог ребаланса Буџета Града Бања Лука за 2022. годину припремљен је у складу са чланом 35. Закона о буџетском систему Републике Српске („Сл. гласник РС“, бр. 121/12, 52/14, 103/15 и 15/16). Наведеним чланом Закона утврђено је да се ребалансом буџета, који на приједлог извршног органа општине односно града, усваја скупштина општине или града, врши усклађивање буџетских средстава и издатака, на нижем, вишем или истом нивоу, по поступку идентичном поступку за доношење буџета.

С обзиром да је у току 2022. године дошло до промјене у структури и висини буџетских средстава (реализације прихода на значајно вишем нивоу у односу на почетни план), те да је анализом суфицита за 2021. годину утврђено је да је исти расположив за расподјелу, у складу са горе поменутом регулативом, приступило се изради ребаланса буџета за 2022. годину.

Градоначелник града Бања Лука је Одлуком број: 11-Г-4727/22 од 06.10.2022. године, утврдио Нацрт ребаланса буџета Града за 2022. годину, а Скупштина Града Бања Лука је Закључком број: 22-013-456/22 од 08.12.2022. године прихватила Нацрт ребаланса буџета и Програм провођења јавне расправе о Нацрту Ребаланса буџета Града за 2022. годину и утврдила трајање јавне расправе од 5 дана, почевши од дана усвајања наведеног закључка. Јавна расправа је, у складу са Програмом провођења јавне расправе о Нацрту Ребаланса буџета Града Бања Лука за 2022. годину, проведена у периоду од 08.12. до 13.12.2022. године. Циљ је био обезбјеђивање учешћа јавности у процесу доношења ребаланса Буџета Града, те давање примједби, приједлога и сугестија, које су послужиле за коначно утврђивање Приједлога Ребаланса буџета Града Бања Лука за 2022. годину (Извјештај са јавне расправе у прилогу).

Министарство финансија РС, на достављени Нацрт Ребаланса буџета за 2022. годину, дало је три препоруке (акт број 06.04/400-898-1/22 од 17.10.2022. године):

- реалније планирати износ на економском коду 717000 - Индиректни порези прикупљени преко УИО,

- пројекте одобрене из Програма јавних инвестиција Републике Српске за финансирање из Буџета Републике Српске за 2022. годину, планирати на економском коду 787200 - Трансфери од ентитета,

- реалније планирати износ на економском коду 411100 - Расходи за лична примања запослених, у оквиру потрошачке јединице 2002140- Одјељење за финансије.

У складу са претходно наведеним препорукама, у Приједлогу ребаланса за 2022. годину, поново је извршена детаљна анализа ових категорија прихода и расхода, те су дају сљедећа појашњења у вези са наведеним препорукама:

- пројекција прихода од индиректних пореза прикупљених преко УИО (економски код 717000), усклађена је са пројекцијама реализације из образложења републичког приједлога ребаланса буџета, као и са динамиком реализације за 11 мјесеци 2022. године,

- на позицијама трансфера од ентитета (782000), планирана су средства за одобрене пројекте из Програма јавних инвестиција Републике Српске за финансирање из Буџета Републике Српске за 2022. годину, у износу од 2,78 милиона КМ (2,5 милиона КМ за суфинансирање санације, адаптације и рестаурације куће Милановића, те 280.000 КМ код Центра за образовање и васпитање и рехабилитацију слушања и говора),

-извршена је детаљна анализа и пројекција расхода за лична примања запослених ГУБЛ (ПЈ Одјељење за финансије), те је план ових расхода коригован на ниже у односу на планиране Нацртом ребаланса за 43.000 КМ. Умањење расхода за бруто плате запослених ГУБЛ-а износи 210.000 КМ (збирно ставке 4111 и 4113), док су расходи за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада (ставка 4112) увећани за 167.000 КМ (усклађивање плана са растом реализације трошкова превоза и топлог оброка, због измјене прописа).

Напомиње се да је, након поновне детаљне анализе, умањење укупних расхода за лична примања запослених (ГУБЛ и остали корисници буџета), у односу на Нацрт ребаланса буџета, у износу од 554.000 КМ.

II Разлози за доношење Ребаланса Буџета Града Бања Лука за 2022. годину и основне карактеристике Приједлога ребаланса

Основни разлози за израду и предлагање ребаланса буџета су:

- усклађивање планираних прихода и примитака са очекиваном реализацијом до краја 2022. године;
- планирање неутрошених намјенских средстава и средстава суфицита из 2021. године, као и неутрошених средстава из претходних година, која нису планирана почетним буџетом за 2022. годину;
- обезбјеђење додатних средства за:
 - реализацију расхода/издатака/пројеката/инвестиција предвиђених за финансирање у 2022. години, за чије финансирање, у смислу тренутне економске ситуације и раста цијена, првобитно планирана средства нису довољна,
 - финансирање основних комуналних и саобраћајних дјелатности Градске управе, за које средства планирана почетним буџетом (са усвојеним амандманима), нису довољна у смислу испуњавања законских обавеза, односно текућег одржавања града на адекватном нивоу,
 - раст социјалних давања и личних примања запослених, у складу са законском регулативом и мјерама предузетим на нивоу Републике Српске, у циљу побољшања економско-социјалног положаја становништва,
- усклађивање планираних прихода и примитака са очекиваном реализацијом до краја 2022. године, у оквиру фонда 01-Општи буџет и Фонда 02-Фонд прихода по посебним прописима;
- потреба за усклађивањем планираних износа расхода и издатака по појединим позицијама са економском класификацијом из Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“, бр. 98/16, 115/17 и 118/18);
- планирање потребних прерасподјела (реалокација) средстава потрошачких јединица.

С обзиром да су пројекције прихода у Нацрту ребаланса засниване на реализацији прихода до септембра 2022. године, у припреми Приједлога ребаланса буџета Одјељење за финансије извршило је поновну процјену остварења прихода и примитака на бази тренутно доступних макроекономских података и пројекција, као и на основу реализације прихода и примитака у периоду до новембра/децембра текуће године. Исто тако, приступило се и анализи буџетских расхода и издатака, посебно у смислу могућности реализације пројеката планираних Нацртом ребаланса.

Након свих уврштених измјена, укупан буџетски оквир Фонда 01 у Приједлогу ребаланса увећан је за 10,36 милиона КМ у односу на Нацрт ребаланса буџета. У складу са претходним, **нови буџетски оквир за 2022. годину (Фонд 01-Општи фонд), у Приједлогу ребаланса, износи 212,3 милиона КМ и већи је од почетног буџета за 42,6 милиона КМ или 25,1%.** Поменути буџетски оквир представља највећи буџет Града од 2012. године (без рефинансирања).

Посматрано према изворима финансирања, овај износ односи се на планирање **раста слjedeћих категорија приходовне стране буџета:**

- пореских прихода, за **12,96 милиона КМ,**
- непореских прихода, за **7,33 милиона КМ,**
- трансфера, за **3,67 милиона КМ,**
- примитака од финансијске имовине, за **0,14 милиона КМ,**
- осталих примитака (примици за пдв, авансе, рефундације боловања), за **1,1 милиона КМ,**
- расподјеле суфицита и намјенских прихода из ранијих периода, за **18,4 милиона КМ,** што чини: *10,9 милиона КМ* расположивог суфицита за 2021. годину; *0,97 милиона КМ* неутрошених намјенских прихода из 2021. године; *4,4 милиона КМ* неутрошених депозита и кауција из 2021. године, *0,22 милиона КМ* укинутих резервација из 2021. године; *1,9 милиона КМ* неутрошеног суфицита и намјенских средстава (депозита, кауција, намјенских прихода, обвезница) из претходног периода.

Истовремено, планирано је смањење грантова за износ од 0,98 милиона КМ, што даје горе наведени нето ефекат повећања буџетског оквира.

У оквиру расходовне стране, раст укупних буџетских средстава у односу на почетни буџет, **распоређен је за слиједеће намјене:**

- **расходи и издаци (капитална улагања) у области комуналних послова, у износу од око 11,1 милиона КМ** (водоводи, јавна хигијена, јавна расвјета, одржавање зелених површина, изградња објеката по уговорима са инвеститорима, набавка земљишта, нови капитални пројекти),
- **расходи и издаци (капитална улагања) у области саобраћаја и одржавања путева, у износу од 8,2 милиона КМ** (саобраћајница Пријечани, Дебелаци, Мотике, Куљани; мост Траписти и Дервиши; одржавање саобраћајница, набавка земљишта, субвенције за јавни превоз и друго),
- **повећање расхода и издатака за лична примања** за запослене у ГУБЛ и код спољних буџетских корисника у износу од **4,4 милиона КМ¹** - позиција 411 и 6381-боловања преко 30 дана (усклађивање накнада са законском регулативом, затим прописима условљено повећање најниже плате, те додатно повећање нето плате за све запослене који се финансирају из буџета Града, а на приједлог Градоначелника, у циљу одржавања животног стандарда у условима инфлације и економске кризе),
- **расходи у области друштвених дјелатности, у износу од око 5,7 милиона КМ** (додатна средства за набавку уџбеника, дознаке мајкама приликом рођења дјетета, дознаке организацијама у области: културе, спорта, омладине, образовања, те удружењима грађана),
- **расходи и издаци у вези са цивилном заштитом и ватрогасном јединицом, у износу од око 1,4 милиона КМ** (из неутрошених намјенских средстава по Закону о заштити од пожара),

¹ Наведени износ обухвата и средства по позицији 6381-Остали издаци из трансакција са другим јединицама власти (боловања преко 30 дана), у износу од око 0,29 милиона КМ.

- **судско извршно рјешење, у износу од 2,08 милиона КМ** (од чега 0,67 милиона КМ представља трошкове судског поступка, а износ од 1,41 милиона КМ се односи на експропријацију по истом судском извршном рјешењу - Екватор),
- **субвенција за „Еко Топлане“ доо Бања Лука, у износу од 2 милиона КМ, те зајам Заводу за изградњу ад, од 500.000 КМ;**
- **издаци за депозите и кауције, у износу од 5 милиона КМ** (неуtroшена намјенска средства из претходног периода за која постоји обавеза враћања),
- **остали расходи и издаци за потребе функционисања Градске управе** (област борачко-инвалидске заштите, привреде и туризма, просторног уређења; набавка софтвера; потребе инспекције и комуналне полиције и друго),
- **расходи и издаци осталих корисника буџета** (дознаке у области социјалне заштите, пораст цијена роба и услуга, раст субвенција у области пољопривреде, дознаке по пројектима прекограничне сарадње и друго).

Ребалансом буџета Града за 2022. годину **предвиђени су нови инфраструктурни пројекти, у области комуналне потрошње и саобраћаја** или су планирана додатна средства за завршетак започетих пројеката. Такође, видљиво је да ребаланс **предвиђа провођење нових или наставак досадашњих социјалних и економских политика градске администрације.** Средства за наведене намјене обезбијеђена су из **редовних буџетских средстава, неуtroшених средстава претходног периода, али и унутрашњим прерасподјелама.**

С обзиром да су почетним буџетом за 2022. годину планирани значајни капитални пројекти, за које средства, имајући у виду тренутне отежане економске услове, нису планирана у потребном износу, **опредјељење градске администрације било је да се приоритетно обезбиједи остварење почетног плана капиталних инвестиција за текућу годину.** Напомиње се да ће се у овој години реализовати и значајан дио инвестиција из резервисаних буџетских средстава у 2021. години (пројекти започети у претходној години).

У Приједлогу ребаланса, планирана су издвајања за изградњу/наставак сљедећих капиталних пројеката:

- изградња, реконструкција и опремање у области цивилне заштите, у износу од 1,35 милиона КМ,
- изградња водоводне и канализационе мреже (издаци на класи 5 и 6) - повећање се финансира из редовних буџетских средстава и неуtroшених намјенских средстава, и износи 1,55 милиона КМ,
- изградња дјечијих игралишта (Паприковац, Мотике, Петрићевац и др.), повећање је за 0,62 милиона КМ (нови план 0,87 милиона КМ),
- изградња објекта "Видиковац" на Бањ брду (повећање 0,45 милиона КМ, нови план 0,5 милиона КМ),
- изградња амбуланте породичне медицине у МЗ Драгочај (0,105 милиона КМ-повећање вриједности радова и прикључци),
- суфинансирање санације, адаптације и рестаурације куће Милановића (Програм јавних инвестиција Владе РС за 2022. г.), у износу од 2,5 милиона КМ (није било предвиђено Нацртом ребаланса).
- реконструкција моста у насељу Траписти, план у износу од 0,34 мил. КМ,
- реконструкција моста у Дервишима, план у износу од 0,40 мил. КМ,

- реконструкција саобраћајнице у Улици Тешана Подруговића у насељу Дебелаци, у износу од 0,13 мил. КМ,
- реконструкција Улице Краља Александра I Карађорђевића у Мотикама, увећање у износу од 1,42 милиона КМ (нови план 2,12 милиона КМ),
- реконструкција Прве куљанске улице у Куљанима, увећање за 0,75 милиона КМ (нови план 1,65 милиона КМ),
- инвестиционо одржавање саобраћајница, у износу од 0,85 милиона КМ,
- изградња и реконструкција спортских објеката, повећање за 0,28 милиона КМ, те опремање СД Лауш – повећање око 73.000 КМ (све из буџетских и намјенских средстава),
- куповина земљишта за основну школу у насељу Паприковац, планирано 0,73 милиона КМ.

За текуће одржавање комуналне и саобраћајне инфраструктуре, Приједлогом ребаланса предвиђено је повећање планираних средстава од 3,98 милиона КМ, с обзиром да постојећа средства нису довољна за извршавање законских обавеза, и то код:

- јавне хигијене, за 1,2 милиона КМ (нови план 3,95 милиона КМ),
- зелених површина, цвјетних тргова и градских излетишта за 0,98 милиона КМ (нови план 1,88 милиона КМ),
- асфалтних и макадамских саобраћајница, за 1,15 милиона КМ (из редовних и намјенских средстава; нови план 1,55 милиона КМ),
- локалних и некатегорисаних путева, за 0,64 милиона КМ (из редовних и намјенских средстава; нови план 0,92 милиона КМ).

Поред наведеног, Приједлогом ребаланса обезбијеђена су додатна средства за:

- **набавку уџбеника за ученике основних школа**, у износу од 0,87 милиона КМ (нови план је 1,57 милиона КМ),
- једнократне новчане помоћи мајкама приликом рођења дјетета, у износу од 70.000 КМ (нови план је 0,97 милиона КМ),
- подршку **пронаталитетној политици Града**, у износу од 161.500 КМ,
- **дознаке за борачко-инвалидску заштиту**: једнократна новчана помоћ дјечи погинулих бораца ВРС - 0,35 милиона КМ, средства за лијечење и рехабилитацију - 0,1 милион КМ, те за капиталне грантове у износу од 0,1 милион КМ,
- **субвенције за "Еко Топлане Бањалука"** доо Бањалука, у износу од 2 милиона КМ,
- **субвенције за јавни превоз**, у износу од 1,5 милиона КМ,
- **субвенције у области привреде** у износу од 0,15 милиона КМ и **пољопривреде**, у износу од 0,1 милиона КМ,
- **огранизације у области спорта** (0,5 милиона КМ), **грант Олимпијском базену** (0,8 милиона КМ), **планирање капиталног гранта спортским удружењима и организацијама** (3 милиона КМ);
- организације и удружења из области **културе, образовања, за омладину, удружења грађана и вјерске заједнице**, у износу од 0,27 милиона КМ;
- **дознаке ЈЗУ Дом здравља**, у износу од 0,53 милиона КМ;
- **зајам ЗИБЛ-у ад**, у износу од 0,5 милиона КМ (на позицији 6114-Издаци за дате зајмове, код Одјелења за привреду и ЛЕР).

Даље у тексту даје се кратка анализа измјена планираних прихода и примитака, као и расхода и издатака у Приједлогу ребаланса буџета Града за 2022. годину.

III Измјене у структури буџетских средстава и расхода и издатака Фонда 01 у Приједлогу ребаланса буџета за 2022. годину

А) Приходи и примици – Фонд 01

А.1.) Порески и непорески приходи, у Приједлогу ребаланса Буџета, планирани су у износу од 153,76 милиона КМ, што је:

-повећање за 15,2% или 20,29 милиона КМ у односу на почетни буџет,

-повећање у односу на Нацрт ребаланса за 7,44 милиона КМ.

Реализација пореских и непореских прихода Града са 30.11.2022. године износила је 135,15 милиона КМ, што је 110,5% у односу на план за посматрани период 2022. године.

1) Порески приходи планирани су у износу од 97,99 милиона КМ, што је:

- повећање за 12,9 милиона КМ или за 15,2% у односу на почетни план,

- повећање у односу на Нацрт ребаланса за 3,8 милиона КМ.

Нови план полази од нивоа остварених пореских прихода са новембром 2022. године, те макроекономских пројекција за Републику Српску до краја године. Реализација пореских прихода до 30.11.2022. године износила је 87 милиона КМ, што је 111,7% у односу на план за посматрани период.

План прихода од *пореза на лична примања и прихода од самосталне дјелатности*, износи 17 милиона КМ, што је:

-повећање за 1,9 милиона КМ или за 12,6% у односу на усвојени буџет (15,1 милиона КМ),

-повећање за 0,5 милиона КМ у односу на план из Нацрта ребаланса.

Реализација ових прихода до 30.11.2022. године је у износу од 15,7 милиона КМ или 113,5% у односу на план за посматрани период. У оквиру ове групе прихода, порези на лична примања планирани су у износу од 13,6 милиона КМ, што је повећање за 1,4 милиона КМ или за 11,5% у односу на усвојени буџет (12,2 милиона КМ). Реализација пореза на лична примања до 30.11.2022. године је у износу од 12,86 милиона КМ или 115% у односу на план за посматрани период.

План прихода од *пореза на имовину*, по овом ребалансу је 6,88 милиона КМ, што је умањење за 2,12 милиона КМ или за 23,6% у односу на усвојени буџет (9 милиона КМ). План ових прихода умањен је за 0,63 милиона КМ у односу на Нацрт ребаланса. Реализација до 30.11.2022. године је у износу од 5 милиона КМ или 60,8% у односу на план за посматрани период. Наиме, Одлуком Скупштине Града о утврђивању стопе пореза на непокретности на подручју Града Бања Лука за 2022. годину, прописана је двоструко нижа стопа у односу на претходни период, што је имало за последицу значајно смањење овог прихода у текућој фискалној години у односу на план. Прописана општа стопа пореза на непокретности за 2022. годину износи 0,10% (у периоду 2016-2020.г. била је 0,20%), а за непокретности у којима се непосредно обавља производна дјелатност прописана стопа износи 0,05% (у периоду 2016-2020.г. била је 0,10%)². Примјена ове одлуке директно узрокује значајно нижу реализацију прихода по основу пореза на непокретности у односу на почетни план (9 милиона КМ). Међутим, у текућој години су настављени пројекти који се проводе са Пореском управом РС,

² У вези са наведеним, Скупштини Града била је, за 2021. годину, припремљена и достављена посебна информација (бр. 07-013-90/21 од 16.02.2021. године), која је показала да не постоји оправдање за смањење пореских стопа.

као и РУГИПП-ом, а који се превентивно односе на повећање обухвата пореских обвезника на територији Града Бања Лука, што може ублажити ове негативне тенденције.

Приходи од индиректних пореза пројектовани су са 69,35 милиона КМ, што је:

-повећање за 10,65 милиона КМ или за 18,1% у односу на усвојени буџет (58,7 милиона КМ),

-повећање за 1,9 милиона КМ у односу на Нацрт ребаланса.

У 2021. години, приходи од индиректних пореза реализовани су у износу од 58,2 милиона КМ. Висок степен реализације видљив је током 2022. године, па је тако до краја мјесеца новембра наплаћено 61,69 милиона КМ, што је за 7,8 милиона КМ или 14,6% више у односу на план за 11 мјесеци текуће године.

Планирани износ овог прихода за 2022. годину се базирао на Документу оквирног буџета РС 2022-2024. из јула 2021. године. Од почетка 2022. године, због различитих политичко-економских дешавања (рат у Украјини и др.), дошло је до повећања цијена код великог броја производа и услуга. Инфлација у октобру мјесецу 2022. године у односу на исти мјесец прошле године износи 15,5%, што се одразило на ниво овог прихода на државном, а посљедишно на републичком, односно локалном нивоу.

У јулу мјесецу 2022. године објављен је Документ оквирног буџета РС за период од 2023-2025. године, којим су приходи од индиректних пореза за јединице локалне самоуправе пројектовани у износу од 473,1 милиона КМ. Примјењујући коефицијент за распоdjелу који се односи на Град Бању Луку (14,15%), добија се износ од 66,9 милиона КМ потенцијалних прихода од индиректних пореза за буџет Града.

Према објављеним информацијама УИО, приходи од индиректних пореза у једанаест мјесеци 2022. године износили су 9 милијарди и 76 милиона КМ и већи су за 18,43% у односу на исти период 2021. године. Након што је УИО извршила поврат ПДВ-а привреди у износу од 1 милијарду и 889 милиона КМ, нето прикупљени приходи који су отишли у распоdjелу корисницима у периоду јануар-новембар 2022. године, а то су држава, ентитети и Дистрикт Брчко, износили су 7 милијарди и 187 милиона КМ и већи су за 884 милиона КМ у односу на приходе које су са Јединственог рачуна корисници добили за исти период 2021. године.

Након израде Нацрта ребаланса буџета, услиједило је усвајање Ребаланса буџета Републике Српске, при чему су објављене иновирани пројекције реализације прихода од индиректних пореза. Према овим пројекцијама, у републичком буџету планиран је приход од индиректних пореза у износу од 1.730,0 милиона КМ (са ино дугом од 260,0 милиона КМ), што представља увећање од 56,2 милиона КМ или 3,4% у односу на средства планирана првим Ребалансом буџета Републике Српске за 2022. годину. Наводи се да је до раста ових прихода дошло због значајног раста цијена, крајње потрошње у Републици Српској (што је утицало на раст коефицијента распоdjеле прихода од индиректних пореза за Републику Српску), као и због опоравка привреде и спољнотрговинске размјене у односу на ситуацију током 2020. и 2021. године. Узимајући у обзир наведену процјену прихода, извршена је пројекција припадајућих прихода за Град Бањалуку (примјеном важећих коефицијената распоdjеле), те иста износи 69,35 милиона КМ.

Узимајући у обзир све наведене податке, у Приједлогу ребаланса Буџета за 2022. годину, пројектују се приходи од индиректних пореза у износу од 69,35 милиона КМ.

У већем износу у односу на почетни план за 2022. годину, пројектовани су и приходи од *пореза на добитке од игара на срећу*, а у складу са досадашњом реализацијом и годишњим трендом раста (реализација са 30.11.2022. године износи 4,59 милиона КМ, што је 227,6% у односу на почетни план). Ребалансиран план износи 4,71 милиона КМ, што је увећање од 2,5 милиона КМ или 114,4% у односу на почетне пројекције за текућу буџетску годину.

2) Непорески приходи планирани су у износу од 55,76 милиона КМ, што је:

- повећање за 7,33 милиона КМ или за 15,1% у односу на почетни план за 2022. годину,
- повећање за 3,6 милиона КМ у односу на Нацрт ребаланса.

Реализација непореских прихода у периоду 01.01.-30.11.2022. износила је 48,1 милиона КМ, што представља 108,3% у односу на план за посматрани период 2022. године. Најзначајније измјене плана су код:

- прихода од земљишне ренте, за које нови план износи 11,35 милиона КМ (до 30.11.2022. г. реализовано 10,6 милиона КМ), што је увећање од 2,1 милиона КМ у односу на усвојени буџет (9,25 милиона КМ);

- накнаде за уређење грађевинског земљишта, за коју нови план износи 10,15 милиона КМ (до 30.11.2022. г. реализовано 9,19 милиона КМ), што је повећање 2,4 милиона КМ или 31% у односу на усвојени буџет (7,75 милиона КМ);

- накнаде за уређење грађевинског земљишта - по уговорима са инвеститорима за финансирање опремања градског грађевинског земљишта, за коју нови план износи 5 милиона КМ (до 30.11.2022. г. реализовано 2,1 милиона КМ), што је повећање 1 милиона КМ или 25% у односу на усвојени буџет (4 милиона КМ) - ради се обрачунској категорији прихода, те су припадајући издаци повећани у истом износу;

- градске административне таксе, за које нови план износи 1,15 милиона КМ (до 30.11.2022. г. реализовано 1,1 милиона КМ), што је смањење од 50.000 КМ у односу на усвојени буџет (1,2 милиона КМ);

- комуналне таксе на фирму, за коју нови план износи 0,45 милиона КМ (иако је овај приход укинут измјеном законске регулативе крајем 2021. године, у текућој буџетској години имао је реализацију – са 30.11.2022. г. 0,42 милиона КМ);

- комуналне таксе за коришћење рекламних паноа, за коју нови план износи 1,7 милиона КМ (до 30.11.2022. г. реализовано 1,4 милиона КМ), што је умањење од 0,1 милиона КМ у односу на усвојени буџет и Нацрт ребаланса (1,8 милиона КМ);

- комуналне таксе за коришћење простора за паркирање, за коју нови план износи 4,1 милиона КМ (до 30.11.2022. г. реализовано 3,56 милиона КМ), што је увећање од 0,2 милиона КМ или 5,1% у односу на усвојени буџет (3,9 милиона КМ);

- накнаде за коришћење комуналних добара од општег интереса, за коју нови план износи 5,05 милиона КМ (до 30.11.2022. године реализовано 4,65 милиона КМ), што је повећање за 50.000 КМ;

- новчаних казни, за које нови план износи 0,9 милиона КМ (до 30.11.2022. г. реализовано 0,85 милиона КМ), што је увећање од 0,65 милиона КМ у односу на усвојени буџет (0,25 милиона КМ);

- властитих прихода буџетских корисника, за које нови план износи 4,65 милиона КМ (до 30.11.2022. г. реализовано 3,97 милиона КМ), што је увећање од 0,15 милиона КМ у односу на усвојени буџет (4,49 милиона КМ);

- осталих појединачних непореских прихода, у оквиру којих је извршено усклађивање са очекиваном реализацијом до краја 2022. године.

Према томе, план непореских прихода по ребалансу износи 55,76 милиона КМ, односно, а повећан је за 7,3 милиона КМ или за 15,1%. Посматрано без накнаде за уређење грађевинског земљишта - по уговорима са инвеститорима за финансирање опремања градског грађевинског земљишта (обрачунска категорија), ребалансирани план износи 50,76 милиона

КМ, што је за 6,3 милиона КМ или 14,2% више у односу на овако посматран почетни план за 2022. годину (без накнаде – 44,4 милиона КМ).

3) Грантови су Приједлогом ребаланса планирани у износу од 3,69 милиона КМ, и умањени су за 0,98 милиона КМ у односу на почетни буџет, а што је значи усклађивања плана грантова из иностранства (рефундације донатора по пројектима прекограничне сарадње), са процјењеном динамиком реализације ових пројеката у 2022. години. Такође, планирана су и средства од ушећа заједница етажних власника за санацију фасада у износу од 115.000 КМ.

4) Трансфери су планирани у износу од 10,52 милиона КМ и повећани су за 3,67 милиона КМ или за 55,6% у односу на почетни буџет, што се односи на:

- повећање износа трансфера Централне изборне комисије БиХ за потребе бирачког процеса у износу од 0,12 милиона КМ;
- повећања трансфера од Министарства здравља и социјалне заштите РС (у износу од 0,77 милиона КМ у односу на почетни план. Ова додатна средства имају намјену, финансирања различитих обавезних законских права из области социјалне заштите (наведена средства планирана су и у расходовној страни буџета, код Центра за социјални рад);
- планирање трансфера за одобрене пројекте из Програма јавних инвестиција Републике Српске за финансирање из Буџета Републике Српске за 2022. годину, у износу од 2,78 милиона КМ (2,5 милиона КМ за суфинансирање санације, адаптације и рестаурације куће Милановића, те 0,28 милиона КМ код Центра за образовање и васпитање и рехабилитацију слушања и говора).

A.2.) У оквиру примитака, у ребалансу Буџета, извршене су следеће измјене:

1) Укупни примици за нефинансијску имовину су у Приједлогу ребаланса умањени за 41.000 КМ или 1,6% у односу на почетни буџет, те њихов нови план износи 2,45 милиона КМ. Извршено је усклађивање плана примитака од сталне имовине намијењене продаји и примитака за земљиште са процјеном реализације до краја године.

2) Примици од финансијске имовине планирани су у Приједлогу ребаланса у износу од 160.000 КМ, и повећани су за 0,15 милиона КМ, што се највећим дијелом односи на позицију 9181 - Примици од обвезница. Ово се односи на уплате обвезника који су своје обавезе, настале до 31.12.2007. године, измирили путем обвезница РС, те примитака од редовне наплате по купонима обвезница ратне штете које исплаћује РС.

3) Примици од задуживања (група 92) Приједлогом ребаланса за 2022. годину остали су непромијењени у односу на почетни план (8,7 милиона КМ). Напомиње се да је Скупштини Града била предложена посебна одлука о задужењу у износу од 9,78 милиона КМ, са намјеном финансирања реконструкције и модернизације топловодне мреже (кредитни аранжман са ЕБРД), која није прихваћена, те средства нису планирана ребалансом буџета.

4) Остали примици (група 93) увећани су за 1,1 милиона КМ или за 20,8%, што се највећим дијелом односи на примитке по основу:

- аванса, за 0,65 милиона КМ;
- депозита и кауција, око 0,2 милиона КМ;
- рефундација боловања, код појединих буџетских корисника, у износу од 0,22 милиона КМ,

- рефундације донатора по пројектима Interreg (0,41 милиона КМ) и Adrion (0,103 милиона КМ), што није било планирано Нацртом ребаланса.

Истовремено, смањени су примици по основу пореза на додату вриједност, за 0,5 милиона КМ у складу са њиховим очекиваним извршењем за 2022. годину.

А.3.) Планирана средстава *суфицита* из ранијих периода, Приједлогом ребаланса предвиђена су у укупном износу од 26,58 милиона КМ (почетни план за 2022. годину од 8,16 милиона КМ).

Значајна карактеристика ребаланса буџета за 2022. годину јесте висок износ планираних средстава суфицита/разлике у финансирању, која су у износу од 26,58 милиона КМ. Почетним буџетом ова средства су планирана од 8,16 милиона КМ, што је сада, у Приједлогу ребаланса, увећано за 18,42 милиона КМ. Потребно је нагласити да од укупног износа повећања, 10,9 милиона КМ представља средства неутрошеног суфицита, који је расположив за расподелу. Преостало повећање (7,5 милиона КМ) су неутрошена средства, из 2021. године и претходног периода, што се односи на: намјенске приходе, донације, депозите и кауције, суфицит (из периода до 2020. године), те емисију обвезница (из 2020. године).

Суфицит из 2021. године је, прије свега, резултат веће реализације пореских и непореских прихода у односу на планирани буџет за ту годину, док истовремено нису реализовани сви планирани текући расходи и издаци за нефинансијску имовину. Имајући у виду структуру извршења буџета за 2021. годину, суфицит (разлика у финансирању) је настао, првенствено, због:

- **значајно вишег остварења пореских и непореских прихода**, у односу на пројектоване износе из ребаланса буџета за 2021. годину (**више извршење за 6 милиона КМ**),
- **ниже реализације текућих расхода** у односу на планиране износе,
- **ниже реализације капиталних инвестиција** - издатака за нефинансијску имовину у односу на планиране износе и
- високог износа реализације **намјенских средстава**, која су остала неутрошена у 2021. години.

Ниже извршење текућих расхода и капиталних издатака последица је специфичног функционисања буџета Града у 2021. годину у условима:

- **привременог финансирања првог квартала**,
- **касног усвајања буџета за 2021. годину** уз амандмане (14. и 15. април 2021. г.),
- усвајања Јединственог плана јавних набавки тек у **априлу мјесецу 2021. г.** (23. април 2021. г.) те
- **усвајања ребаланса буџета**, са пројектима из расподеле суфицита за 2020. годину и донацијом Града Београда, **тек 08. децембра 2021. године** (процедура израде ребаланса започела је у септембру, а окончана у првој половини децембра 2021. године).

Планирање средстава расподеле суфицита из претходног периода, у Приједлогу ребаланса за 2022. годину је у складу са усвојеним одлукама Скупштине Града и то:

➤ **Одлука о расподели утврђеног суфицита за 2021. годину, у износу од 10,9 милиона КМ**, којом је регулисана расподела утврђеног нераспоређеног суфицита, који је стварно расположив за расподелу, по годишњем обрачуна за 2021. годину. Овим актом утврђено је да ће се Одлуком о усвајању Ребаланса Буџета Града за 2022. годину, ова средства искористити за нову потрошњу и/или супституицију спољних извора финансирања. У табеларном прегледу

Приједлога ребаланса за 2022. годину, у оквиру ПЈ "Остала буџетска потрошња", ова средства (10,9 милиона КМ) искориштена су за замјену извор финансирања, односно, за финансирање обавеза по раније преузетим кредитним задужењима/ануитетима (камате и отплате из претходног периода). На овај начин, створен је простор, да се **редовна буџетска средства у 2022. години искористе за планирање и реализацију нових капиталних и других пројеката, у ребалансу буџета.**

➤ **Одлука о расподјели неутрошених намјенских, резервисаних средстава и неутрошеног суфицита из претходног периода, којом су предвиђена средства у укупном износу од 15,6 милиона КМ, а иста се односе на:**

1) 12,28 милиона КМ средстава по основу расподјеле неутрошених средстава из 2021.

г. и то:

- депозита и кауција, у износу од 4,4 милиона КМ,
- донација Града Београда, у износу од 5,86 милиона КМ (што је већ планирано почетним буџетом за 2022. годину) и
- намјенских прихода, у износу од 2,02 милиона КМ (што је планирано почетним буџетом за 2022. годину у износу од 1,04 милиона КМ, а у ребалансу са додатних 0,97 милиона КМ);

2) 0,22 милиона КМ средстава укинутих резервација из 2021. године³;

3) 3,17 милиона КМ средстава по основу расподјеле неутрошених средстава из ранијег периода (прије 2021. године) и то:

- суфицита у износу од 73.012 КМ. Ради се о средствима која су остала неутрошена у 2021. години, а била су планирана у складу са Одлуком о расподјели утврђеног суфицита и неутрошених намјенских средстава за 2020. годину и из претходног периода („Сл. гл. Града Бања Лука“, број 39/21), односно, ради се о неутрошеним средствима из периода 2017 -2020. година;
- намјенских прихода, у износу од 0,91 милион КМ;
- депозита и кауција у износу од 2,02 милиона КМ (што је планирано почетним буџетом за 2022. годину у износу од 1,11 милион КМ, а у ребалансу са додатних 0,91 милиона КМ);
- емисије обвезница (из 2020. године) у износу од 0,16 милиона КМ (што је планирано почетним буџетом за 2022. годину у износу од 0,14 милиона КМ, а у ребалансу са додатних 20.320 КМ).

У оквиру расходне стране буџета, наведене су посебне/појединачне буџетске позиције које ће се финансирати средствима из претходно поменуто одлуке (**што је приказано у Табели бр. 1** даље у тексту).

На бази свега претходно наведеног, може се рећи да су укупна буџетска средства у **Приједлогу ребаланса буџета за 2022. годину**, која обухватају пореске и непореске приходе, трансфере, примитке од нефинансијске имовине и примитке од финансијске имовине, задужевања и остале примитке, те расподјелу суфицита из ранијих периода, **повећана за 42,61**

³ Ради се резервацијама/обавезама које нису утрошене до 31.12.2021. године, а биле су резервисане/евидентиране са 31.12.2020. године. Детаљно појашњење планирања и реализације ових средстава дато је у оквиру тачке 4. Анализе нераспоређеног суфицита оставреног у 2021. години. Износ је планиран у оквиру ребаланса буџета за потрошњу на посебно исказаним буџетским позицијама.

милиона КМ или за 25,1% у односу на почетни буџет за 2022. годину, те нови буџетски оквир износи 212,32 милиона КМ.

Б) Расходи и издаци – Фонд 01

Процедура израде ребаланса буџета за 2022. годину отпочела је у априлу мјесецу, када је Одјељење за финансије обавијестило све буџетске кориснике/потрошачке јединице (13.04.2022. године, допис бр. 04-40-649/22) о покретању активности на изради овог документа, те дало основне смјернице (упутства) за израду Нацрта ребаланса буџета за 2022. годину.

Припремљени Нацрт ребаланса достављен је у скупштинску процедуру 02.06.2022. године, али Комисија за буџет и финансије није упутила овај документ Скупштини Града на усвајање. Имајући у виду да је у међувремену дошло до значајних промјена код појединих позиција прихода и расхода, предлагање овог документа не би представљало реалну слику пројекција буџетских средстава и њихове потрошње, те је припремљен нови Нацрт ребаланса. У новом нацрту ребаланса извршене су корекције већег броја позиција, у складу са реализацијом буџетских средстава до 30.09.2022. године, те реалним могућностима и потребама финансирања буџетске потрошње до краја године.

Нацрт ребаланса буџета са планом средстава у износу од 201,96 милиона КМ Скупштина Града је прихватила на сједници одржаној дана 8.12.2022. године. Јавна расправа на овај документ проведена је у складу са Закључком Скупштине Града, с циљем обезбјеђивања учешћа јавности у процесу доношења ребаланса Буџета Града. Примједбе, приједлози и сугестије са јавне расправе, послужиле су за коначно утврђивање Приједлога Ребаланса буџета Града Бања Лука за 2022. годину.

Након достављених примједби буџетских корисника и одржаних консултација у вези са израдом Приједлога ребаланса, утврђен је коначан план буџетске потрошње за 2022. годину од **212,32 милиона КМ (Фонд 01-Општи фонд),**

Поред анализе промјена по групама расхода и издатака, која је дата даље у тексту, неопходно је сагледати структуру планиране потрошње према изворима финансирања, како би се постигла буџетска равнотежа. Планирана потрошња, у ребалансу, финансираће се из:

- редовних буџетских средстава,
- расподеле суфицита и неутрошених намјенских прихода из 2021. године и претходног периода и
- средстава кредитног задужења.

У том смислу битно је истаћи следеће:

• Потрошња из редовних буџетских средстава, у Нацрту ребаланса Буџета износи 176,2 милиона КМ, што је увећање од 24,2 милиона КМ или 15,9% у односу на првобитни план за 2022. годину (152 милиона КМ). Редовна буџетска средства повећана су захваљајући позитивним предвиђањима увећања прихода до краја године, те планирању трансфера из Програма јавних инвестиција РС. Такође, дио редовних буџетских средстава "ослобођен" је захваљајући томе што су средства суфицита из 2021 и ранијих периода, планирана за супституицију извора финансирања у текућој години (за отплату кредитних задужења).

• Средства расподеле суфицита из ранијих периода планирана су у укупном износу од **26,58 милиона КМ**, те су распоређена у оквиру посебних буџетских позиција, **како је приказано у Табели бр. 1.** У оквиру овог износа, истиче се 10,9 милиона КМ⁴, што представља

⁴ Овај износ утврђен је и распоређен у Приједлогу Одлуке о расподјели утврђеног суфицита за 2021. годину.

суфицит из 2021. године који је расположив за расподелу, а према израђеној Анализи нераспоређеног суфицита оствареног у 2021. години⁵. У истом табеларном прегледу, приказане су потрошачке јединице, као и буџетске позиције (укупан збир 26,58 милиона КМ), које су у Нацрту ребаланса за 2022. године планиране за финансирање из средстава расподеле суфицита и неутрошених намјенских средстава из 2021. године и ранијих периода, а у складу са Одлуком о расподели суфицита за 2021. години и Одлуком о расподели неутрошених намјенских, резервисаних средстава и неутрошеног суфицита из претходног периода.

Табела 1.

Ек. клас.	Потрошачка јединица/опис-пројекат	Износ	Укупан износ	Напомена
	Одсјек за информатику			
511300	Издаци за набавку постројења и опреме - <i>расподјела суфицита из ранијих периода</i>	73.012	73.012	Неутрошени суфицит из периода (прије 2021. године), искориштен за замјену извора финансирања у 2022. години
	Одсјек за послове ЦЗ и ПТВСЈ			
511100	Издаци за изградњу и прибављање зграда и објеката - <i>неутрошени намјенски приходи из 2021. године</i>	15.000	2.094.900	Неутрошени намјенски приходи (средства за финансирање посебних мјера заштите од пожара) , који су остали неутрошени у 2021. години и претходном периоду
511200	Издаци за инвестиционо одржавање, реконструкцију и адаптацију зграда и објеката - <i>неутрошени намјенски приходи из 2021. године</i>	280.000		
511300	Издаци за набавку постројења и опреме - <i>неутрошени намјенски приходи из ранијих периода</i>	787.114		
511300	Издаци за набавку постројења и опреме - <i>неутрошени намјенски приходи из 2021. године</i>	1.012.786		
	Одјељење за привреду и ЈЕР			
414100	Субвенције за повећање продуктивности и конкурентности привредника и предузетника - <i>неутрошени намјенски приходи из 2021. г.</i>	222.779	222.779	Неутрошени намјенски приходи 2021. г. (приходи по Закону о концесијама) , искориштени за замјену извора финансирања у 2022. Г.
	Одјељење за просторно уређење			
511700	Израда спроведбених планова, конкурси за израду идејних рјешења и остала документација - <i>укинуте резервације из 2021. године</i>	67.859	67.859	Неутрошена резервисана средства 2021. г. , планирана за нову потрошњу која није била у усвојеном буџету 2022. г.
	Остала буџетска потрошња			
413300	Расходи по основу камата на примљене зајмове у земљи - <i>расподјела суфицита из 2021. године</i>	417.746	10.903.246	Неутрошени суфицит из 2021. године искориштен за замјену извора финансирања у 2022. години (укупно 10.903.246 КМ)
621100	Издаци за отплату главнице на хартије од вриједности (изузев акција) - <i>расподјела суфицита из 2021. године</i>	2.015.500		
621300	Издаци за отплату главнице примљених зајмова у земљи- <i>расподјела суфицита из 2021. године</i>	6.395.000		
628100	Издаци за отплату дугова према другим јединицама власти (ино кредити) - <i>расподјела суфицита из 2021. године</i>	2.075.000		
631200	Издаци по основу депозита и кауција - <i>неутрошена средства из ранијих периода</i>	2.026.218	6.426.731	Неутрошена средства депозита и кауција из 2021. г. и претходном периоду - постоји обавеза враћања ових средстава (укупно 6.426.731 КМ)
631200	Издаци по основу депозита и кауција - <i>неутрошена средства из 2021. године</i>	4.400.513		

⁵ Исто, фуснота бр. 6.

Ек. клас.	Потрошачка јединица/опис-пројекат	Износ	Укупан износ	Напомена
	Одјељење за комуналне послове			
511100	Издаци за изградњу водоводне и канализационе мреже - <i>неуtroшени намјенски приходи из 2021. г.</i>	92.107	5.984.658	Неуtroшени намјенски приходи 2021. године (накнада за коришћење шума и шумског земљишта - 81.002 КМ и накнада за воде - 92.107 КМ), искориштени за замјену извора финансирања у 2022. години (укупно 173.109 КМ)
511200	Издаци за инвестиционо одржавање комуналних објеката (фонтане, чесме, дјечија игралишта и др.) - <i>неуtroшени намјенски приходи из 2021. године</i>	81.002		
511700	Издаци за немат. произ. имовину-израда урбанистичке и пројектне документације - <i>укинуте резервације из 2021. године</i>	21.671		Неуtroшена резервисана средства 2021. г., планирана за нову потрошњу која није била у усвојеном буџету 2022. г. (укупно 155.339 КМ)
513100	Пројекат регулације ријеке Врбања у насељу Чесма - <i>укинуте резервације из 2021. године</i>	133.668		
511100	Издаци за изградњу дјечијих игралишта - <i>неуtroшени намјенски приходи (донације) из 2021. године</i>	399.400		Неуtroшена средства донација Града Београда, из 2021. г. (укупно 5.495.890 КМ)
511100	Изградња школе у Ади - <i>неуtroшени намјенски приходи (донације) из 2021. године</i>	4.303.000		
511100	Издаци за изградњу и реконструкцију спортских објеката - <i>неуtroшени намјенски приходи (донације) из 2021. године</i>	713.490		
511100	Издаци за изградњу и реконструкцију осталих објеката - <i>неуtroшени намјенски приходи (донације) из 2021. године</i>	80.000		
511300	Издаци за набавку постројења и опреме - спортска дворања Лауш - <i>неуtroшена сред. емисије обвезница из 2020. г.</i>	160.320		Неуtroшена средства емисије обвезница из 2020. године
	Одјељење за саобраћај и путеве			
511200	Издаци за инвестиционо одржавање, реконструкцију и адаптацију локалних и некатегорисаних путева - <i>неуtroшени намјенски приходи из ранијих периода</i>	400	372.000	Неуtroшени намјенски приходи из ранијих периода, искориштени за замјену извора финансирања у 2022. години
412500	Расходи за текуће одржавање асфалтних и макадамских саобраћајница - <i>неуtroшени намјенски приходи (донације) из 2021. године</i>	111.600		
412500	Расходи за текуће одржавање локалних и некатегорисаних путева - <i>неуtroшени намјенски приходи (донације) из 2021. године</i>	200.000		
412500	Расходи за текуће одржавање вертикалне саобраћајне сигнализације - <i>неуtroшени намјенски приходи (донације) из 2021. године</i>	10.000		
511300	Издаци за набавку саобраћајне сигнализације - <i>неуtroшени намјенски приходи (донације) из 2021. године</i>	50.000		
	Туристичка организација Града			
412100	Расходи по основу закупа - <i>неуtroшени намјенски приходи из ранијих периода</i>	15.000	134.572	Неуtroшени намјенски приходи 2021. године и из претходног периода (боравина такса), искориштени за замјену извора финансирања или нову потрошњу у 2022. години (укупно 134.572 КМ)
412500	Расходи за текуће одржавање - <i>неуtroшени намјенски приходи из 2021. године</i>	10.000		
412600	Расходи по основу путовања и смјештаја - <i>неуtroшени намјенски приходи из ранијих периода</i>	10.003		
412700	Расходи за стручне услуге - <i>неуtroшени намјенски приходи из ранијих периода</i>	23.000		
412700	Расходи за стручне услуге - <i>неуtroшени намјенски приходи из 2021. године</i>	30.000		
412900	Остали неklasификовани расходи - <i>неуtroшени намјенски приходи из 2021. године</i>	46.569		
	Центар за развој пољопривреде и села			
414100	Субвенције за привођење земљишта култури - <i>неуtroшени намјенски приходи из 2021. године</i>	230.657	305.683	Неутр. намјенски приходи 2021. г. и из претходног периода (накн. за промјену намјене пољопривр. земљ. искориштени за замјену извора финансирања или нову потрошњу у 2022. г. (укупно 305.683 КМ)
414100	Субвенције за привођење земљишта култури - <i>неуtroшени намјенски приходи из ранијих периода</i>	75.026		
	УКУПНО		26.585.440	

• Потрошња из задужења планирана је Нацртом ребаланса Буџета у износу од 9,5 милиона КМ⁶ (износ непромијењен у односу на почетни буџет за 2022. годину), а односи се на раније одобрени кредит EBRD, за изградњу водоводне и канализационе мреже, те изградњу моста у Доцу.

Посматрано по групама расхода, ребалансом буџета извршене су измјене по ставкама планираних расхода и издатака, како слиједи:

Б.1.) Текући расходи (група 41), планирани су Приједлогом ребаланса Буџета у износу од 127,81 милиона КМ, што је повећање:

- за 20,4 милиона КМ или 19% у односу на почетни план за 2022. годину,
- за 3,35 милиона КМ у односу на Нацрт ребаланса.

У оквиру текућих расхода, извршене су сљедеће значајније измјене у односу на почетни план за 2022. годину:

• **Расходи за лична примања запослених (група 411 – ГУБЛ и остали корисници буџета)** планирани су у износу од 44,87 милиона КМ и повећани су за 4,13 милиона КМ⁷ или за 10,2% у односу на почетни план. Посматрано у односу на Нацрт ребаланса, што је у складу и са препорукама Министарства финансија РС, ови расходи умањени су за 0,55 милиона КМ.

• Посматрано по структури расхода за лична примања, највеће измјене односиле су се на:

-Увећање плана расхода за бруто плате запослених (ставка 411 100) код ГУБЛ-а и осталих корисника буџета, за 2,76 милиона КМ или за 8,5% у односу на почетни план за 2022. годину. Посматрано у односу на Нацрт ребаланса, ови расходи су умањени за 1 милион КМ. Као одговор на инфлаторне тенденције и тренутну економску кризу, на нивоу Републике Српске усвојене су измјене прописа у вези са личним примањима запослених, због чега је дошло до повећања ове ставке. Такође, независно од ових прописа, планира се додатно повећање нето плата запослених, који се финансирају из буџета Града, у складу са расположивим буџетом, а имајући у виду и друге потребе и приоритете за финансирањем у 2022. години. Сходно наведеном, те уважавајући чињеницу да бруто плате запослених у ГУБЛ и код осталих буџетских корисника нису расле у дужем претходном периоду, ребалансом буџета је предвиђено повећање ових расхода.

-Повећање расхода за бруто накнаде за Градску управу и поједине кориснике (топли оброк, регрес, јубиларне награде) за 1,15 милиона КМ или за 17,4%. Код повећања ових средства битно за истаћи је да су средства увећана за потребе исплате топлог obroка у складу са измјенама Одлуке о утврђивању увећања плате, висине примања по основу рада и висине помоћи раднику („Сл. гл. РС“, број 39/22), као и због потребе усклађивања планираних средстава са измјенама појединачних колективних уговора код неких корисника. Планирана средства виша су за 0,19 милиона КМ у односу на пројекције из Нацрта ребаланса, с обзиром на досадашњу реализацију и обавезе које проистичу из законске регулативе и колективних уговора корисника буџета.

⁶ Наведени износ финансира се из примитака од задужења (позиција 9212), планираних у износу од 8,7 милиона КМ и примитака по основу (незатворених) аванса (позиција 9313) из претходног периода, планираног у износу од 0,8 милиона КМ.

⁷ Укупни расходи за лична примања, поред наведеног износа, обухватају и издатке који су планирани на позицији 6381 - Остали издаци из трансакција са другим јединицама власти (боловања преко 30 дана), који су у ребалансу планирани са 1,25 милиона КМ (додатних око 0,29 милиона КМ), што даје укупан планирани износ од 46,12 милиона КМ, односно повећање у износу од 4,4 милиона КМ у ребалансу, како је и наведено под тачком II овог образложења.

-Извршене су корекције планираних средстава између позиција 4111-расходи за бруто плате за редован рад и позиција: 4113-расходи за накнаду плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата и 6381-издаци за родитељска боловања и боловања која се рефундирају (односно, позиција расхода за боловања до и преко 30 радних дана).

• **Расходи по основу коришћења роба и услуга планирани су у износу од 30,72 милиона КМ и увећани су за 5,75 милиона КМ или за 23,1% у односу на почетни план.** Повећање ове врсте расхода, односи се највећим дијелом, на неодложну потребу да се обезбиде додатна средства за финансирање: расхода за јавну хигијену, одржавање зелених површина, текуће одржавање остале комуналне инфраструктуре и саобраћајница и путева.

Из анализе реализације расхода за одржавање града (комунални и послови саобраћаја) у периоду 2018-2021. године, евидентно је да средства планирана почетним буџетом (због усвојених амандмана), нису била довољна за реализацију законске дјелатности Градске управе, те је било неопходно планирање додатних средстава кроз ребаланс буџета. План ових средстава увећан је за 3,98 милиона КМ у односу на почетни план за 2022. годину.

Табела 2.

Буџетска позиција	Извршење				План		
	2018	2019	2020	2021 ⁸	План 2022	Износ за ребаланс	Приједлог ребаланса 2022
1	2	3	4	5	6	7	8
Одјељење за комуналне послове							
4128 Расходи за услуге одржавања зелених површина, цвјетних тргова и градских излетишта	1.774.892	1.815.441	1.791.732	999.972	900.000	985.000	1.885.000
4128 Расходи за услуге одржавање јавне хигијене	3.354.469	3.771.079	3.428.616	2.594.883	2.750.000	1.200.000	3.950.000
Одјељење за саобраћај и путеве							
4125 Расходи за текуће одржавање асфалтних и макадамских саобраћајница	1.269.355	1.668.480	1.798.281	498.908	400.000	1.155.600	1.555.600
4125 Расходи за текуће одржавање локалних и некатегорисаних путева	1.327.245	1.213.991	1.360.750	373.472	280.000	640.000	920.000
УКУПНО	7.725.961	8.468.991	8.379.379	4.467.236	4.330.000	3.980.600	8.310.600

Поред претходно наведеног, у оквиру расхода по основу кориштења роба и услуга, повећане су позиције: материјала за посебне намјене (за 0,13 милиона КМ, највећим дијелом за набавку хране код Центра за предшколско васпитање и образовање), расходи по основу утрошка енергије, комуналних и комуникационих услуга (за 0,2 милиона КМ), расхода по основу закупа (0,21 милион КМ, највећим дијелом, за организацију манифестација од значаја за Град), одређених осталих неklasификованих расхода (0,92 милиона КМ - потребна додатна средства за финансирање протеклих Општинских избора, уговоре о дјелу код Градске управе и код Центра за предшколско васпитање и образовање за васпитаче за рад са дјецом са посебним потребама, услуге у области туризма за манифестације и сл.) и друге расходе. У оквиру текућих расхода извршено је умањење расхода за стручне услуге за 0,48 милиона КМ.

⁸ Треба имати у виду да је у 2021. години реализована и субвенција, у износу од 0,86 милиона КМ, која је одобрена посебном скупштинском одлуком, за отежано пословање због обављања комуналних дјелатности од јавног интереса без накнаде.

• **Расходи финансирања и други финансијски трошкови** у ребалансу су планирани у износу од 3,16 милиона КМ и смањени су за 0,17 милиона КМ или 5,3%, у складу са проценом повлачења кредитних средстава до краја 2022. године, те потребом за планирањем других расхода из ове групе.

• **Субвенције** су планиране у износу од 7,9 милиона КМ и за 2,67 милиона КМ или 50,8% су веће у односу на први-почетни план за 2022. годину. Овако пројектован износ виши је за 0,56 милиона КМ у односу на пројекцију из Нацрта ребаланса буџета. Реално повећање субвенција износи око 3,8 милиона КМ, с обзиром да је извршено формално „пребацавање“ субвенције за пројекат "0 дјеце на листама за чекање за вртић", на нову позицију 4161-Дознаке појединцима (што је урађено у оквиру Одјељења за друштвене дјелатности-Средства за образовање, здравство, омладину и спорт), а све у циљу **правилне економске класификације** ових расхода.

Повећане су субвенције у области:

-привреде (за 0,15 милиона КМ, за додјелу средстава угоститељима због отежаног пословања - реконструкција Ул. Бана Милосављевића и развој рецептивног туризма), те је усклађено планирање ставки са новим концептом додјеле субвенција;

-пољопривреде, планиране код Центра за развој пољопривреде и села, у износу од 0,1 милиона КМ (нови план ових субвенција износи 1,76 милиона КМ),

-за јавни превоз у износу од 1,52 милиона КМ (нови план износи 2,72 милиона КМ).

Планиране су и субвенције за „Еко Топлане“ доо Бања Лука, у износу од 2 милиона КМ, у складу са Одлуком о одобравању средстава субвенције привредном друштву „Еко топлане Бањалука“ („Службени гласник Града Бања Лука“, број 28/22), као и субвенције Фонду за развој пословања маргинализованих група жена, у износу од 95.000 КМ (није било предвиђено Нацртом ребаланса).

• **Грантови** су планирани у износу од 16,2 милиона КМ и за 3,74 милиона КМ или 30,1% су већи у односу на почетни план за 2022. годину. Увећање се односи на планирање средстава за:

-поврат ино партнерима од уплате донатора - Inttereg ASIQ (0,2 милиона КМ, код Градске развојне агенције);

-огранизације у области спорта (0,5 милиона КМ), грант Олимпијском базену (0,8 милиона КМ), капитални грант спортским удружењима и организацијама (3 милиона КМ који нису били планирани почетним буџетом за 2022. г.);

-област културе, образовања, за омладину, удружења грађана и вјерске заједнице (0,27 милиона КМ);

-Одјељење за борачко-инвалидску заштиту (0,47 милиона КМ за: једнократне новчане помоћи дјечи погинулих бораца ВРС; пројекте и програме борачких и других организација, те за изградњу споменика и спомен обиљежја у мјесним заједницама);

-грантови ЈЗУ Дом здравља (0,53 милиона КМ);

- хуманитарне дознаке („Хумани паркинг“, 20.000 КМ);

- покровитељства и спонзорства, те остале измјене на више потрошачких јединица.

План грантова је значајно измијењен у односу на Нацрт ребаланса (повећање за 2,67 милиона КМ), као нето ефекат планирања средства за капитални грант у области спорта (3 милиона КМ – није било предвиђено Нацртом), корекција планираних средстава за одређене

грантове, те умањења плана гранта Мјешовитом холдингу "Електропривреда РС" за 2 милиона КМ.

• **Дознаке на име социјалне заштите** планиране су у износу од 23,18 милиона КМ и за 3,55 милиона КМ или 18,1% су увећане у односу на план за 2022. годину, а повећање се односи на:

-дознаке Центра за социјални рад, за 1,6 милиона КМ (нови план за 2022. г. је 16,95 милиона КМ),

-дознаке појединцима за трошкове легализације изграђених објеката, за 20.000 КМ,

-дознаке у оквиру борачко-инвалидске заштите - за лијечење и рехабилитацију, за 150.000 КМ,

-правилну економску класификацију трошкова по пројекту "0 дјеце на листама чекања за вртић" (план 0,83 милиона КМ, "пребачено" са ставке 4141-субвенције),

-набавку уџбеника за ученике основних школа, за 0,87 милиона КМ (нови план за 2022. г. је 1,57 милиона КМ).

Такође, средства на позицији „Дознаке једнократне новчане помоћи мајкама приликом рођења дјетета“ усклађена су са очекиваним извршењем до краја 2022. године (план у ребалансу је у износу од 0,97 милиона КМ), а средства за подршку пронтатлитетној политици (вантјелесна оплодња) издвојена су и планирана на посебној буџетској позицији, у износу од 161.500 КМ.

Повећање плана у односу на Нацрт ребаланса је за 0,62 милиона КМ, што се највећим дијелом односило на планирање додатних средстава за дознаке Центра за социјални рад.

• **Расходи по судским рјешењима, у дијелу трошкова поступака и накнада штета,** планирани су у износу од 1,31 милиона КМ и повећани су за 0,73 милиона КМ или за 126% у односу на план за 2022. годину (пројектовано повећање је, највећим дијелом, код Одсјека за правна питања и прописе је због пресуде "Екватор"). Поред претходног износа, за исто судско извршење, на позицијама Одјељења за комуналне послове, предвиђена су средства у дијелу експропријације.

Б.2.) Трансфери између или унутар јединица власти (група 48), пројектовани су ребалансом у износу од 1,41 милиона КМ, што је за 0,12 милиона КМ или 8,4% мање у односу на планирана средства усвојеним Буџетом за 2022. годину.

Наведено се највећим дијелом односи на умањење средства/трансфера планираних код Одјељења за комуналне послове за грађевинске дозволе и документацију за изградњу и санацију основних школа на територији града, у износу од 0,19 милиона КМ. Код Одјељења за друштвене дјелатности-Средства за образовање, здравство, омладину и спорт, остала су планирана средства за трансфере основним школама у укупном износу од 0,28 милиона КМ. Поред тога, извршене су мање корекције плана појединих трансфера, у складу са процјеном реализације до краја буџетске године, те потребом за правилном класификацијом реализованих трошкова.

Б.3.) Издаци за нефинансијску имовину – капитални расходи (група 51) планирани су у износу од 49,9 милиона КМ, што је:

-увећање од 12,97 милиона КМ у односу на првобитни план за 2022. годину,

-више за 3,2 милиона КМ у односу на Нацрт ребаланса (планирана средства за реконструкцију куће Милановића, нови пројекти и додатна средства у области комуналне и саобраћајне инфраструктуре).

-У области путне инфраструктуре и саобраћајне мреже

Укупно повећање средстава за саобраћајну инфраструктуру, у Приједлогу ребаланса, је у износу од око 4,5 милиона КМ, што се највећим дијелом односи на:

- реконструкцију моста у насељу Траписти, план од 0,34 милиона КМ (није планирано почетним буџетом),
- реконструкцију моста у Дервишима, план од 0,40 милиона КМ (није било планирано почетним буџетом),
- реконструкцију саобраћајнице у Улици Тешана Подруговића у насељу Дебелаци, у износу од 0,13 милиона КМ (није било планирано почетним буџетом),
- реконструкција Улице Краља Александра I Карађорђевића у Мотикама, увећање у износу од 1,42 милиона КМ (нови план за 2022.г. 2,12 милиона КМ),
- реконструкција Прве куљанске улице у Куљанима, увећање за 0,75 милиона КМ (нови план за 2022.г. 1,65 милиона КМ),
- прибављање земљишта, додатна средства, у износу од 0,73 милиона КМ (укупно планирано 1,43 милиона КМ),
- инвестиционо одржавање саобраћајница, у износу од 0,85 милиона КМ,
- изградњу и реконструкцију саобраћајне сигнализације, семафора и набавка саобраћајне опреме, повећање плана за око 0,1 милион КМ.

-У области спортске инфраструктуре:

- изградња и реконструкција спортских објеката – повећање из редовних буџетских средстава за 0,28 милиона КМ,
- опремање СД Лауш – повећање из буџетских и намјенских средстава око 73.000 КМ.

-У области образовања:

- куповина земљишта за основну школу у насељу Паприковац, планирано 0,73 милиона КМ,
- опремање вртића, планирано 80.000 КМ.

-У области просторног уређења - израда спроведбених планова, конкурси за израду идејних рјешења и остала документација, у износу од 80.000 КМ (укупно планирано 0,18 милиона КМ – из редовних средстава и укинутих резервација из 2021. године).

-У области цивилне заштите - изградња, реконструкција објеката и опремање, у износу од 1,35 милиона КМ (укупно планирана средства за ове намјене износе 3,58 милиона КМ).

Б.4.) Издаци за финансијску имовину, отплату дугова и осталих издатака

У оквиру ових позиција извршене су следеће измјене:

- Планирани су издаци за финансијску имовину (група 61) у износу од 500.000 КМ, што се односи на издатке за дате зајмове планиране код Одјелења за привреду и локални економски развој (планирани зајам Заводу за изградњу, са циљем подршке предузећу у пословним потешкоћама);
- Издаци за отплату дугова (група 62), умањени су за 0,5 милиона КМ, у складу са плановима отплате задужења, те је извршена и замјена извора финансирања (10,5 милиона КМ за отплату главнице кредитних задужења, планираних из редовних буџетских средстава,

Приједлогом ребаланса замијењено је и финансираће се из расподеле утврђеног суфицита за 2021. годину),

- *Код осталих издатака* (група 63-издаци по основу пдв-а, депозита и кауција, рефундација боловања преко 30 дана, издаци за авансе, гаранције и др.), планирана средства су повећана за 9,52 милиона КМ, а што представља нето ефекат следећих промјена:

- повећање издатака по основу поврата депозита и кауција (група 6312), за 5,1 милиона КМ (планирање намјенских неутрошених средстава 2021. године у износу од 4,4 милиона КМ, неутрошених намјенских средстава из ранијих година у износу од 0,91 милиона КМ, те умањење плана за 2022. годину, из редовних буџетских средстава, за 0,2 милиона КМ),

- повећање издатака по основу пореза на додату вриједност у износу од 1 милион КМ (очекивано већи издаци по основу разлике излазног и улазног пдв-а који се плаћа УИО БиХ, те других обавеза насталих према УИО БиХ, а у складу са већим извршењем ових издатака у досадашњем дијелу године),

- повећање издатака по основу аванса за 2,9 милиона КМ (обавеза књиговодственог евидентирања датих, а незатворених аванса у 2022. години за капиталне пројекте, у складу са потписаним уговорима, а што се у наредној буџетској години планира на приходовној страни буџета – класа 93 и одговарајућој ставци издатака),

- повећање издатака за родитељска одсуства и боловања (преко 30 дана), у износу од 0,29 милиона КМ, код Градске управе и појединих спољних буџетских корисника.

Б.5.) Средства буџетске резерве у ребалансу су планирана у износу од 150.000 КМ и мања су за 150.000 КМ, у односу на почетни буџет.

Б.6.) Средства расподеле суфицита из ранијих периода, као што је већ наведено код анализе прихода и примитака у Приједлогу ребаланса, планирана су у укупном износу од 26,58 милиона КМ и распоређене су по потрошачким јединицама у оквиру посебно исказаних буџетских позиција (распоред приказан и у Табели бр. 1. у овом образложењу).

Према томе, **укупни буџетски расходи и издаци у Приједлогу ребаланса буџета Града за 2022. годину, у оквиру Фонда 01 обухватају: текуће расходе, издатке за нефинансијску имовину и издатке за финансијску имовину, задуживања и остале издатке, су у износу 212,32 милиона КМ, што представља повећање у односу на почетни буџет 2022. године за 42,61 милиона КМ или 25,1%.**

IV Приједлог ребаланса буџета Града за 2022. г. - Фонд прихода по посебним прописима – Фонд 02

У складу са одредбама новог Правилника о форми и садржају буџета и извјештаја о извршењу буџета ("Сл. гласник РС", бр. 111/21), прописано је да саставни дио плана буџета чине и приходи и примици буџетских корисника остварени по посебном прописима (Фонд 02), као и припадајући расходи и издаци⁹.

До 2021. године није постојала обавеза да се по овом основу врши планирање у буџетима јединица локалне самоуправе, већ само да се прикажу у оквиру извјештаја о извршењу

⁹ У складу са рачуноводственим и буџетским прописима, у одлукама о извршењу буџета Града у претходном периоду, дата је могућност, појединим корисницима буџета, да реализују властите приходе и примитке у 100% износу, путем посебног рачуноводног фонда (Фонд 02) и путем рачуна посебних намјена.

буџета. Буџетски корисници којима је, у оквиру буџета Града Бања Лука, дата претходно наведена могућност, у 2022. години, су:

- институције средњег образовања;
- Туристичка организација Града;
- Центар за развој пољопривреде и села и
- ЈУ Спортски центар "Борик" по основу прихода и примитака од угоститељске дјелатности и прихода од закупа рекламних простора.

Почетним буџетом Града за 2022. годину, а на основу достављених захтјева корисника, укупно планирана средства Фонда 02 су износила 1.834.240 КМ. У склопу израде ребаланса буџета, тражено је од корисника буџета, који имају право коришћења средстава путем Фонда 02, да доставе кориговане пројекције прихода и примитака, анализирају планове потрошње, те да планарију и коначан износ неутрошених властитих прихода из 2021. године.

Након анализе свих приспјелих захтјева за ребаланс буџета, те њиховог уврштавања у Приједлог ребаланса, **укупно планирана средства у оквиру Фонда 02-Фонда прихода по посебним прописима, повећана су за 0,66 милиона КМ или за 36,5% и за 2022. годину планирана су у износу од 2,5 милиона КМ.**

У табеларном прегледу Приједлога ребаланса буџета за 2022. годину, план ових средстава приказан је након плана Фонда 01, и садржи: општи дио буџета, буџетске приходе и примитке за нефинансијску имовину, буџетске расходе и издатке за нефинансијску имовину, рачун финансирања, **буџетске расходе и издатке по корисницима (организациона класификација)**, те функционално класификоване буџетске расходе и нето издатке за нефинансијску имовину.

Напомињемо да се ради о процијењеним износима прихода/примитака и расхода/издатака за текућу буџетску годину, те ће стварна реализација расхода и издатака бити могућа само до износа реализованих властитих прихода (што је дефинисано Одлуком о извршењу буџета Града за 2022. годину).

V РЕЗИМЕ

Укупна буџетска потрошња у Приједлогу ребаланса за 2022. годину планирана је у износу од 214,82 милиона КМ (повећање за 25,2% у односу на почетни буџет за 2022. годину) и иста је распоређена по економској, организационој и функционалној класификацији, како је приказано у табеларном дијелу Приједлога ребаланса Буџета за 2022. годину, а обухвата планирану потрошњу:

- у оквиру **Фонда 01 – Општи фонд**, у износу од **212,32 милиона КМ** и
- у оквиру **Фонда 02-Фонд прихода по посебним прописима**, у износу од **2,5 милиона КМ.**

Укупна буџетска средства, те пројектовани буџетски издаци и расходи, омогућиће да Град у текућој буџетској години изврши све своје законом дефинисане обавезе, уз максимално ангажовање свих расположивих ресурса Градске управе Града и буџетских корисника.

У складу са свим претходно наведеним, предлажемо Скупштини Града да усвоји Приједлог ребаланса буџета Града Бања Лука за 2022. годину.

Обрађивачи:
Одјељење за финансије

Дејан Вујић, дипл. економиста

По овлашћењу Градоначелника

бр. 12-Г-372/21 од 1.3.2021. г.

Божана Шљивар, дипл. економиста

Градски менаџер

Бојан Кресојевић, дипл. економиста

ГРАДОНАЧЕЛНИК

Драшко Станивуковић